

UNITAT DE
CONEIXEMENT

Febrer 2023

Quiet Quitting

“Segueixes complint amb les teves obligacions, però ja no estàs d’acord amb la mentalitat de la cultura del tràfec on la feina ha de ser la teva vida.”

Zaid Khan

Què és?

La pandèmia de COVID-19, un entorn cada cop més volàtil i incert, i els canvis generacionals (la Generació Z -nascuda entre 1997 i 2012- s'incorpora al món laboral) sacsegen amb força el mercat laboral. Encara estem aprenent a gestionar el fenomen de **La Gran Renúncia**, que podríem resumir com un èxode massiu de força laboral arran de la pandèmia, i sorgeix un debat que posa el focus en un altre canvi de comportament de la classe treballadora: *La Renúncia Silenciosa*.

La Renúncia Silenciosa (*Quiet Quitting*) consisteix a deixar de fer les tasques que van més enllà de les obligacions assignades i/o a invertir menys psicològicament en el treball, tal i com defineixen Anthony C. Klotz i Mark C. Bolino a l'article publicat a la *Harvard Business Review* [When Quiet Quitting Is Worse Than the Real Thing](#). És a dir, les i els treballadors continuen complint amb les seves responsabilitats principals, però no estan disposats a fer un esforç addicional per allò que és extra. Tenen més facilitat per dir que no i hi ha un divorci emocional amb l'empresa i amb l'equip. **La feina ja no és l'eix central de les seves vides**: han decidit no fer hores extraordinàries i prioritzar l'equilibri entre la vida laboral i personal. Fer el que és suficient amb la seva feina i evitar caure en l'esgotament, com s'apunta a l'article [Why the fuss over Quiet Quitting?](#) a *The Economist*.

- ✓ El *Quiet Quitting* no és un fenomen nou. De fet, és un nou terme per a un antic comportament. El debat al seu voltant es va posar sobre la taula arran d'un [vídeo viral a Tiktok del jove enginyer Zack Khan \(@zaidleppelin\)](#), publicat al juliol de 2022, on explica les seves emocions i nivell de compromís vers la feina: "Fa poc em vaig assabentar que existeix el terme *Quiet Quitting*, segons el qual no renunciis directament al teu treball, però sí a la idea d'anar més enllà".
  - I és que *La Renúncia Silenciosa* s'entén millor si hi posem **perspectiva generacional** i aprofundim en com les persones depenent de la seva edat (*Baby Boomers*, Generació X, *Millennials* i Generació Z) han desenvolupat una vinculació amb la feina basada en el seu context històric: des de la cultura del compromís i lleialtat, passant per l'autorealització, fins arribar al desassossec de la **Generació Z**, especialment marcada per la COVID-19. Cal Newport des de *The New Yorker* hi aprofundeix en el complet article [The Year in Quiet Quitting](#).
  - El *Quiet Quitting* pot semblar liderat per la Generació Z, però és evident en totes les generacions.
- ✓ A l'episodi del *podcast McKinsey Talks Talent* a càrrec de Bryan Hancock i Bill Schaninger, *Quiet Quitting and performance management* (transcrit [aquí](#)), s'explica quins són els motius pels quals les i els treballadors estan renunciant de forma silenciosa. Sovint es deu a un **desconnexió amb el treball, amb allò que estan fent i amb la seva missió**. Hi ha una sensació de pèrdua. La qüestió està en com tornar a encendre l'espurna

de la motivació, i aquí la responsabilitat recau en les persones en rol de direcció i el seu lideratge.

- Per comprendre el *Quiet Quitting* és important **entendre els matisos del lloc de treball i mirar d'establir-hi uns límits saludables**, entre altres coses per aconseguir sentir-se implicat i tenir temps i espai per invertir en projectes que motivin. **No fer-ho, pot dur fins i tot a que la persona sembli que no li importi l'acomiadament**, com assenyalen els experts entrevistats al *podcast*.
- ✓ La *Renúncia Silenciosa* sorgeix després de la pandèmia i està **força associada a la sensació de *burnout***. Com s'assenyala a l'article [Quiet Quitting: ¿una problemática nueva?](#) de l'*Observatorio de RRHH*: "la pressió que s'ha sentit a causa de treballar des de casa, de l'aïllament i de les hores infinites de *zapping*, han fet que molts reconsiderem la nostra manera de treballar, la finalitat de la nostra ocupació i el grau de dedicació i compromís que hem de tenir amb una empresa".

D'altra banda, hi ha un altre hàbit estretament relacionat: **La Reserva Silenciosa** o **Quiet constraint**, que fa referència a persones que, tot i que tenen coneixements valuosos, no els comparteixen amb els seus companys perquè no tenen un canal adequat o perquè mai ningú els ha donat un canal per fer-ho. Es pot aprofundir més a l'article de *Capital Humano* [De la 'Renuncia Silenciosa' a la 'Reserva Silenciosa'](#).

Eines

La **Renúncia Silenciosa** pot afectar a una persona aïllada o pot estendre's per tota la plantilla, per comparació entre companys i també perquè aquesta actitud pot repercutir en com es reparteix la càrrega laboral entre els membres de l'equip. Saber com **detectar els primers signes d'alerta** és important per posar-hi remei.

- ✓ Taylor Telford, des de *The Washintong Post* a l'article ['Quiet Quitting' isn't really about quitting. Here are the signs](#), analitza aquests primers signes que ens han de fer sospitar que el nivell de compromís de les persones està canviat i que són semblants als indicadors clàssics de la disminució de la motivació i del baix compromís. Ara bé, apunta que, de vegades, **ni les mateixes persones afectades són conscients d'aquesta renúncia i només estan buscant la manera de sentir-se menys esgotades**:
  - **Retirar-se de l'equip**, limitant la comunicació i la interacció a l'estrictament necessari.
  - Anar posant més **límits a la feina**.

- **Canvis en la seva atenció** que es desplaça cap a altres projectes que no són estrictament del seu àmbit de treball.
- ✓ D'altra banda, la plataforma global de treball Gobalization Partenrs (GP) també apunta cap a d'altres **signes d'alerta** i s'atreveix a oferir solucions que es poden consultar a [*4 Signs of Quiet Quitting and How to Counteract Them*](#):
  - **Aïllar-se dels companys, incomplir els terminis**, ser difícil de localitzar, escapar de les activitats opcionals i no participar en les reunions.
  - **Abstenir-se de participar de les activitats de l'empresa.**
  - **Complir només els requisits mínims de rendiment**: treballar el mínim sense perseguir activament un ascens ni buscar elogis addicionals del/de la cap. No completar la formació assignada, mostrar indiferència cap als projectes a llarg termini i manca de voluntat per acceptar *feedback*.
  - **Mostrar signes d'esgotament**. Un entorn laboral negatiu pot convertir les persones cremades en desertores silencioses.
- ✓ Per comprendre el fenomen de *La Renúncia Silenciosa* i saber com actuar-hi, és important conèixer i entendre els **motius** que la impulsen. El *Foro Recursos Humanos* resumeix a [*Cómo prevenir la "Renuncia Silenciosa" o el "Quiet Quitting"*](#) alguns dels punts essencials:
  - **Burnout**: l'Organització Mundial de la Salut (OMS) ja va reconèixer l'any 2020 l'esgotament com un diagnòstic mèdic. El seu impacte va des de les afectacions a la salut mental i física, fins a enormes pèrdues en la competitivitat.
  - **Diferència generacional**: als llocs de treball hi conviuen fins a quatre generacions diferents. Aquesta diversitat dona un ampli ventall de perspectives, habilitats i antecedents, però pot significar un desafiament per al lideratge dels equips
  - **Salut mental**: les polítiques de cura i promoció de la salut mental són cada cop més valorades entre les i els professionals que cerquen feina. *La Renúncia Silenciosa* està estretament lligada al malestar emocional provocat per la pandèmia i les seves derivades.
  - **Pla de creixement**: les avaluacions d'acompliment són una oportunitat per avaluar l'estat general dels membres de l'equip.
  - **Condicions laborals**: des de la pandèmia, les persones més joves han començat a sentir-se pitjor ateses i veuen que tenen menys oportunitats de desenvolupament. En culpen, principalment, als seus líders immediats.

La dada

La Renúncia Silenciosa d'una sola persona pot semblar un fet aïllat i amb poca rellevància, però hi ha dades que alerten dels perills d'aquest fenomen i el relacionen amb l'**augment de l'absentisme laboral** i la **rotació de personal**.

- ✓ L'empresa d'anàlisi i assessorament Gallup va començar a fer enquestes sobre el compromís l'any 2000 i segons les dades que es poden consultar en l'article de Jim Harter [Is Quiet Quitting Real?](#) al web de l'entitat, **el nivell de compromís als EUA ha patit una pronunciada caiguda** des de l'any 2020: ha passat d'un 36% a un 32%. Així mateix, el nivell de desvinculació activa ha augmentat d'un 14% a un 18%.
  - ❖ El *Observatorio de RRHH* recull les dades de Gallup a l'article de Pavel Ramírez [Los peligros de 2023: del Quiet Quitting al absentismo laboral](#) i afegeix, que si bé el nivell de compromís als EUA ha caigut al 32%, a **Europa només el 15% de les persones se senten compromeses amb la seva empresa**.
- Segons l'*Observatorio de RRHH* aquestes dades només parlen d'una part del problema. Hi ha una derivada d'aquesta manca de compromís que es comença a fer notar: la **taxa d'absentisme laboral**. L'article recull les dades publicades per Randstad, segons les quals [aquesta taxa ha tornat a créixer l'any 2022](#). Durant el segon trimestre de l'any passat, cada dia 1,26 milions de persones no van anar a treballar, mentre que al primer trimestre també del 2022, aquesta dada s'havia disparat fins als 1,42 milions.
- Una altra conseqüència de la manca de compromís és la **dificultat per retenir el talent**, sobretot el més jove. A Espanya, **després de la pandèmia, un 54% dels membres de la Generació Z ja estava pensant a canviar de feina**, com expliquen a *RRHHDigital* en [aquest article](#). Algunes de les raons són per un canvi cultural i generacional on es valora més la flexibilitat i perquè es dona un canvi de mentalitat en relació a la conveniència de les hores extra o cap a la recompensa per objectius i no per hores.

Guia de Treball

COM AFRONTAR UN ONADA DE QUIET QUITTING A L'EQUIP

La *Renúncia Silenciosa* pot estendre's fàcilment per tot un equip. A l'article [¿Cómo enfrentarse a una ola de Quiet Quitting en la plantilla?](#), *RRHHDigital* ens dona algunes pautes per frenar aquest fenomen i evitar conseqüències indesitjables:

- **Defineix adequadament l'onada:** hi ha persones desmotivades i treballant per sota de les seves possibilitats o estan complint amb el seu horari i deixant tasques per poder dedicar-se saludablement a altres assumptes de la seva vida personal? La resposta a donar haurà de ser diferent en cada cas.
- **Millora la comunicació amb l'equip:** les persones responsables d'RH i mànagers han d'establir contactes eficaços, tant a nivell individual com col·lectiu, amb les persones que tenen al seu càrrec per examinar la veritable eficiència de treball i explorar solucions a factors que augmentin la desmotivació i disminueixin la implicació.
- **Dissenya un pla d'acció a curt, mitjà i llarg termini.** Ha d'incloure la revisió de possibles disfuncions i un seguiment de tasques, responsabilitats i funcions.
- **Revisa el pla de desenvolupament de la carrera.** Quina és la perspectiva de desenvolupament professional de les i dels treballadors dins de la companyia? Quines accions s'han de dur a terme per satisfer aquest desenvolupament al llarg dels anys?
- **Millora l'estratègia de beneficis socials.** Hi ha vegades que la desmotivació està relacionada amb la forma en la qual el treball obstaculitza altres aspectes de la vida. Els beneficis socials i incentius que millorin i facilitin aquesta altra vida i que potencïin el benestar emocional poden ajudar a fer front al *Quiet Quitting*.

QUÈ ES POT FER DES DEL LIDERATGE PER RESTABLIR EL COMPROMÍS

Quan una persona adopta una actitud de *Renúncia Silenciosa* està donant senyals que s'ha produït un desencís amb el seu projecte laboral i aquí les i els líders han d'abordar la seva responsabilitat tant per prevenir el *Quiet Quitting* com per actuar. Adrian Gostick des de *Forbes* es planteja a [5 Ways To Combat Quiet Quitting](#) què han de fer les persones en rol de lideratge, recollint les experiències de *Millennials* i membres de la Generació Z:

- **Repensar com treballem.** Per exemple, el treball flexible és un dels valors més valorats pel 46% de les persones més joves.
- **Ajudar a establir quines són les prioritats.** Les entrevistes poden ser de gran ajuda per avaluar si la càrrega de treball és la correcta i per saber establir prioritats.
- **"Prou bo".** Moltes persones estan cansades d'estressar-se pel treball i aquest és un element clau per al *Quiet Quitting*. "No hi ha res intrínsecament dolent en reduir els nivells d'ansietat".
- **Ser un exemple.** La *Renúncia Silenciosa* representa el desig d'establir límits més fermes. Per ajudar a detenir-la, les i els líders han d'aprendre a "tractar el temps lliure de la gent amb més respecte".
- **Mostrar gratitud.** El silenci d'un/a cap pot causar preocupació i sentiment d'insatisfacció entre els membres del seu equip. L'objectiu de la gratitud "no és només donar les gràcies per les fites, sinó ajudar a veure el valor de les i els treballadors com a companys i éssers humans".

EINES PER AJUDAR ELS MÀNAGERS A PREVENIR LA RENÚNCIA SILENCIOSA

La *Renúncia Silenciosa* preocupa les i els mànagers responsables, que tenen al seu abast eines per actuar-hi, tal com s'explica a l'article [Cómo prevenir la "Renuncia Silenciosa" o el "Quiet Quitting"](#), publicat a *Foro Recursos Humanos*.

- **Capacitar les i els mànagers.** El millor hàbit a desenvolupar és tenir converses regulars amb tots els membres de l'equip.
- **Converses** per ajudar les i els treballadors a reduir la desconexió i l'esgotament.
- **Gestionar el temps de treball del teu equip.** Estan fent més hores extres de les recomanades?
- **Adaptació als entorns híbrids:** flexibilitat laboral, eines, treball col·laboratiu i asincrònic...
- **Treballar per objectius** i donar **autonomia de gestió** als equips.
- **Comunicació interna eficient** per estar al corrent de qualsevol problema.
- Establir una **cultura del benestar** en l'organització.

L'experiència

Ferrer és una multinacional catalana fundada l'any 1959 que agrupa diferents empreses de l'àmbit farmacèutic principalment i també d'altres com l'alimentari. Té presència a Espanya, Portugal, Alemanya, Estats Units, Mèxic, Costa Rica, Xile, Perú, Argentina i Kazakhstan i, segons dades de 2020, compta amb 1.861 treballadores i treballadors, la majoria dels quals (1.506) a Espanya. Ferrer va ser **guardonada l'any 2022 amb el Premi Mercè Sala de la Fundació Factor Humà**, que reconeix persones, projectes, equips, iniciatives, etc. que concreten els valors que va representar l'economista i política catalana: mirada humana, innovació i visió global.

Ferrer va rebre aquest guardó, entre altres motius, per la seva **mirada humana en la gestió de les seves persones col·laboradores**. De fet, l'any 2022 es va convertir en el primer laboratori farmacèutic d'Espanya en entrar a la **Comunitat B-Corp**, una agrupació d'empreses internacionals orientada a construir una economia més inclusiva i sostenible.

L'estratègia que segueix Ferrer amb els seus Recursos Humans suposa una **atenció constant del benestar** de cada persona, tenint cura del desenvolupament de la seva carrera professional, de la seva salut emocional, de la realització de projectes personals... Tot un seguit d'accions que contribueixen a enfortir els lligams amb l'empresa, a retenir el talent i a mantenir el compromís:

- ✓ **Great People**: cultura centrada en les persones, basada en la confiança i la responsabilitat en un entorn de treball respectuós, ètic i inclusiu.
- ✓ **Formació continuada**: Ferrer ofereix, de mitjana, 55 hores de formació per persona a l'any.
- ✓ Programa **"Liders Ferrer"**: formació en el desenvolupament, empoderament i autonomia.
- ✓ Model de **treball flexible** adaptat a la tasca, prioritat i objectius de la persona treballadora.
- ✓ Diversos programes de **benestar** amb suport **emocional**.
- ✓ Estratègies per fomentar **la diversitat i la inclusió**.
- ✓ Empresa certificada **"Great Place to Work"** amb una puntuació a Espanya de 73/100.
- ✓ **Realització personal**: tothom pot dedicar part del seu temps efectiu de treball a la col·laboració en **projectes socials i ambientals**.

- ✓ Promoció de l'**activisme corporatiu**.

Audible és una empresa nord-americana, filial d'Amazon, que ofereix entreteniment, informació i programació educativa en format àudio. Audible distribueix audiollibres i continguts d'informació i entreteniment a través de la subscripció per *streaming*.

Durant la pandèmia de coronavirus -quan es va imposar el treball en remot- Audible va començar a desenvolupar un projecte per transformar les seves oficines i fer-les més atractives per a les seves persones col·laboradores en el moment de tornar-hi en un entorn post-COVID. Tot això, sense perdre els aspectes avantatjosos del teletreball. Aquesta iniciativa parteix de la idea de **convertir les oficines en espais més acollidors i similars a una llar** que també han adoptat altres entitats i que busquen **harmonitzar persona i professional**, tenint en compte la cura del benestar emocional.

- ✓ El projecte **Hub+Home**, el seu model híbrid de treball, es va definir partint de l'opinió de les i els treballadors, que van ser enquestats pel maig de 2021 sobre les seves preferències en relació amb quants dies preferien treballar des de casa o anar a les oficines, ara denominades *hubs*.
- ✓ El seu principi fonamental és que el **treball de concentració** es pot fer **millor des de casa**, on es pot gaudir de més privacitat i ser més creatius. En canvi, l'**oficina és el lloc ideal per a les tasques col·laboratives**, reunions, connectar amb l'entorn i **enfortir la cultura corporativa i els valors**.
- ✓ **Teletreball flexible i adaptat:**
  - No hi ha un enfocament únic. **Cada equip determina la seva fórmula** de treball híbrid: alguns principalment a distància, de forma híbrida i altres principalment en el centre de treball.
  - Cada persona ha de treballar almenys un cop a la setmana (de dimarts a dijous) des d'un *hub*.
  - Algunes persones amb **necessitats especials**, com les que tenen d'altres a càrrec seu, tenen **més flexibilitat**.
  - Totes les persones poden **treballar a distància** en el seu país durant un màxim de **4 setmanes a l'any**.
- ✓ **Foment del treball presencial amb reclams positius:**
  - **Redisseny de les oficines** per reflectir el treball híbrid i adaptar-se al treball col·laboratiu i a diferents tipologies d'ús amb sales polivalentes.

- Diverses **facilitats**, com aparcament gratuït o subvencions de transport per a les despeses de desplaçament al treball.
- ✓ **L'opinió de les i dels treballadors compta**: el projecte es va posar en marxa a principis de l'any 2022 i es fan enquestes periòdiques per avaluar i revisar el desenvolupament d'aquest canvi de mentalitat.

Materials

Bibliografia bàsica

Ferran Ramon-Cortés. *L'illa dels 5 fars. Com millorar la nostra comunicació i fer-la més memorable*. Rosa dels Vents, 2022.

Materials en línia

Garcia, Santi. "Quiet Quitting: La Gran Renuncia Silenciosa". *Future for Work Institute*, 01/09/2022.

El fenomen del *Quiet Quitting* s'ha de sumar al del *YOLO*, el *Tang Ping* i *La Gran Renúncia*. Aquestes tendències indiquen que les persones estan canviant la seva relació amb el treball i sobre el *Quiet Quitting*, sobretot, s'ha de prestar una particular atenció en països com Espanya on la mobilitat laboral amb contractes indefinits és especialment baixa.

<https://www.futureforwork.com/quiet-quitting-la-gran-renuncia-silenciosa/>

Sanchis, Albert. "Llega la 'Renuncia Silenciosa' al mundo laboral: trabajar lo justo y necesario para no ser despedido". *Magnet, Xataka*, 22/08/2022.

La tendència a treballar prou per mantenir-se al dia, sortir segons l'horari i silenciar les eines de xat d'empresa està relacionada amb una caiguda notable de la satisfacció laboral i és una resposta a la cultura de l'esgotament per treball.

<https://magnet.xataka.com/que-pasa-cuando/llega-renuncia-silenciosa-al-mundo-laboral-trabajar-justo-necesario-para-no-ser-despedido>

Silvente, Adriana. "Qué es el 'Quiet Quitting' y su significado: ¿por qué se llama 'dimitir' a hacer aquello por lo que te pagan en el trabajo?". *Newtral*, 30/08/2022.

La Renúncia Silenciosa s'està convertint en una tendència i està generant un fort debat. Si bé la perspectiva per a les empreses és negativa, també pot ser un bon

senyal que les i els treballadors estan prioritzant l'equilibri en la seva vida i salut emocional.

<https://www.newtral.es/que-es-quiet-quitting-renuncia-silenciosa/20220830/>

Rock, David i Dixt, Jay. "Are Our Brains Wired to Quiet Quit?". *Harvard Business Review*, 03/01/2023.

Quan els factors d'estrès són persistents i ineludibles la resposta més comuna és la rendició. Quan res del que puguis fer canvia la situació, la gent tendeix a mantenir-se passiva i abatuda. Aqueta resposta natural del cervell és el que es coneix com a "indefensió apresada".

<https://hbr.org/2023/01/are-our-brains-wired-to-quiet-quit>

Lloria, Ricard. "La Renuncia Silenciosa (Quiet Quitting): ¿qué es y cómo podemos mantener motivados al equipo?". *Licuada de ideas y pensamientos – Blender's ideas and thoughts*", 14/11/2022.

En dos anys s'ha reduït el miratge de la revolució dels RH que havia portat la pandèmia i els treballadors estan mostrant signes de fatiga de la 'nova normalitat'. Hi ha diverses causes que porten a renunciar silenciosament i signes que ens ho adverteixen.

<https://ricardlloria.wordpress.com/2022/11/14/la-renuncia-silenciosa-quiet-quitting-que-es-y-como-podemos-mantener-motivados-al-equipo/>

CNBC. "How 'Quiet Quitting' Became The Next Phase Of The Great Resignation". *YouTube*, 02/09/2022.

Diversos experts expliquen en aquest vídeo el fenomen de *La Renúncia Silenciosa* als EUA, on l'índex de productivitat laboral està començant a suscitar certa inquietud, ja que ha registrat la caiguda gran més anual al segon trimestre de 2022.

https://www.youtube.com/watch?v=iVLiRWD3gAM&ab_channel=CNBC

Unitats de coneixement relacionades

- *La Gran Renúncia* (2022): <https://factorhuma.org/ca/unidades-de-conocimiento-blog/15394-la-gran-renuncia>
- Entorns BANI (2022): <https://factorhuma.org/ca/unidades-de-conocimiento-blog/15488-entorns-bani>
- *Burnout* (2019): <https://factorhuma.org/ca/unidades-de-conocimiento-blog/14237-burnout>